

Afriška Švica

Nad 4000 km jugovzhodno od nas, sedemkrat dalje kakor od Triglava do Kotora, leži ta dežela, o kateri se zadnji čas toliko piše in govori. Ta afriška Švica je Abesinija, ena najstarejših do danes ohranjenih držav, ki pa je pravkar postala prizorišče vojnih dogodkov, ki utegnejo biti zanjo usodni.

Abesinija je štirikrat večja od Jugoslavije, saj meri dober milijon km². Vendar ni njenega površja točno do slej še nihče izmeril in nima država povsod niti še točno potegnjenih meja napram svojim sosedam, ki so zgolj kolonije evropskih velesil Francije, Italije in Velike Britanije. Kakor Švica nima Abesinija lastnega dohoda do morja, podobna ji je pa tudi pokrajinsko, kajti to je prirodna gorska trdnjava, ki vrhuje v prav tako visokih gorah, kakor jih imajo v izobilju švicarske Alpe. Največji vrh Abesinije je Ras Dašan (4610 m), ki le dvesto metrov zaostaja za Mont Blancem (4810 m), najvišjo evropsko goro.

Toda Abesinija leži daleč na jugu, kjer je podnebje mnogo bolj toplo. Tod ni ledenikov in večnega snega, s čimer se ponaša Švica, temveč imajo ravno više ležeči gorski predeli tako podnebje, kakršno je pri nas v ravnini. Vprav pokrajine, ki leže 2200—2600 m visoko, so najprikladnejše za poljedelstvo; sicer pa segajo naselbine še 1000 m više in se šele nato pričinja neobljudeni visoki gorski svet. Da je Abesinija najbolj naseljena v takih višinah, kaže sama prestolnica Addis Abeba (= nova cvetica), ki jo nahajamo 2440 m nad morjem, torej skoraj v višini Grintovca (2558 m) ali pa Kredarice pod vrhom Triglava, kjer stoji naša najvišja planinska koča (2515 m). Zakaj v niže ležečih pokrajinah razsaja malarija in podnebje je tako nezdravo, da bi bilo za nas naravnost neznosno. Tu se razprostirajo bujni tropski gozdovi, ogromne stepe in v najnižjih legah povsem suhe peščene puščave. V njih izginjajo v pesku reke, ki si z gora krčijo pot v globokih prepadnih sote-

skah. Toda najvažnejša abesinska reka je Beli Nil, ki žene v deževnem času ogromno umazano vodovje v naročje britskega Sudana in rodovitnega Egipta.

V goratih predelih Abesinije namreč ne dežuje bolj ali manj enakomerno vse leto, temveč nastopata dve deževni dobi, prva krajša v marcu in aprilu ter druga daljša, ki traja od junija do konca septembra. V teh mesecih sta redno vsak dan po dve nevihti. Točno ob štirikih popoldne se nebo nenadno pooblači, z vso silo se razdivja nevihta, ki takisto hitro mine. Toplo tropično sonce tla naglo posuši, pa že sledi kmalu ponoči drugo še hujše neurje, ki traja do jutrnje zore. V času deževja potoki in reke tako narastejo, da so nepremostljiva ovira vsakemu prometu. Kajti Abesinija skoraj ne pozna mostov. V velikih ovinkih so po prepadnem pobočju izpeljane steze do vode, preko katere se vrši promet z brodom. Pa tudi sicer so zaradi tolikega deževja pota tako razmočena in razrahljana, da se živali le s težavo pomikajo dalje. V Abesiniji namreč so še vedno karavane kamel in mul glavno prometno sredstvo. Kajti pravih cest skoraj ni, edina železnica pa, ki jo poseduje država, drži iz Addis Abebe do francoskega pristanišča Djibutija ob Rdečem morju. A še ta proga je ozkotirna (širina tračnic znaša 1 m) in obratujeta po njej v vsako smer komaj dva vlaka v tednu. Toda niti promet s karavanami ni povsod v državi mogoč. V niže ležečih pokrajinah zahodne Abesinije gospodarji namreč za strošna muha tse tse, katere pik je za tovarne živali smrtonosen. Ves promet oskrbujejo tu nosači, ki s tovorom na glavi prehodijo včasih velikanske razdalje. Kako so ti domačini utrjeni, priča dejstvo, da si vzamejo na pot le prgišče fižola in da morejo shajati brez vode kar tri dni zapored. Potujejo bosi in ako si kje ranijo nogo, si dotično mesto kar izžgo z žarečim ogljem.

Abesinija, ki jo vlada cesar Haile Selasi je še redko obljudena. Steje približno 10 milijonov ljudi, torej precej manj od štirikrat manjše Jugoslavije. Prebivalci so različne narodnosti ter govorijo več jezikov in nebroj narečij. Gospodujoči narod so Amhari, ki žive izključno v goratem delu države. To so belokožci, ki pa imajo temnorjavkasto polt, kakor večinoma tudi druga ljudstva v tej državi. Ostali so črnici, ki pa jih utegne biti le dober milijon.

Enako velikega pomena kakor narodnost je v Abesiniji verska pripadnost prebivalstva. Amhari in nekateri drugi narodi so kristjani, vendar ne priznavajo papeža, temveč imajo podobno kakor pravoslavni svojo lastno državno cerkev. Toda njen poglavar — mitropolit — po predpisih ne sme biti domačin, temveč je to vedno tujec iz Egipta, ki občuje s svojimi podrejenimi duhovniki zaradi neznanja amharščine le po tolmaču. Krščanstvo se je tu razširilo že zelo zgodaj. Ukoreninilo se je v četrtem stoletju po Kristovem rojstvu, torej nad petsto let prej, nego sta pri nas delovala slovanska apostola brata sv. Ciril in Metod.

Z ozirom na to, da so bili stiki Abesincev z zunanjim svetom zelo rahli in je postala gorata dežela kmalu nekaj krščanski otok sredi mohamedanskega morja, ki je butalo vanj, a ga ni pogoltnilo, ni čuda, da ima tu krščanstvo mnoge starinske oblike. Podobno kakor na Slovenskem se razgledujejo z abesinskih gora številne cerkve, ki jih premore dežela kakih 15.000. Vendar so stavbe večinoma prav skromne zunanosti in krite s slamo. Verniki smatrajo vso cerkev za enako svetinjo. Zato poljubljajo njena vrata, zunanje in notranje stene in razne slike, ki vise v svetišču. Služba božja se vrši vsako soboto in nedeljo. Kristjani časte razne svetnike, zlasti sv. Jurija, in se strogo drže predpisanega posta, ki traja 40 dni pred Veliko nočjo, 40 dni pred Božičem, sicer pa vsako sredo in petek. V teh dnevih se ne sme do 15. ure popoldne ničesar zaužiti, a tudi potem se morajo verniki vzdržati vsake mesne jedi, pa tudi jajc, mleka in masla. Enako številno kakor kristjani so v Abesiniji zastopani Mohamedanci, ki prebivajo v niže ležečih pokrajinah. Ostali, zlasti črnci, so še malikovalci. Ti vzamejo s seboj na pot kak velik kamen, ki ga nato puste na prelazu, ker verujejo, da se s tem žrtvenim darilom odkupijo zlim duhovom. Tako so na gorskih prevalih ogromni kupi kamenja, ki so iz vseh delov države.

Prebivalci se bavijo z živinorejo in poljedelstvom. Predvsem pasejo ovce, koze in govedo. Polja obdelujejo navadno sužnji. V nekaterih predelih izvrstno uspeva bombaževca in kavovec, ki večinoma kar divje raste. Prav kava in kože tvorijo glavno izvozno blago Abesinije. Mesa pa ne prodajajo, ker

ga vsega pojedjo doma. Specialiteta Abesincev so tenko zrezana surova jetra in ovčje meso, ki ga tudi jedo kar v surovem stanju, najljubša pijača pa je medica, ki si jo prirejajo iz divjega medu.

Abesinski vojščak

Tudj rud ima dežela v izobilju, a se skoraj nikjer še ne izkoriščajo. V malih množinah kopljejo le železno rudo in premog, izpirajo v rekah zlato in nabirajo sol, ki jo imajo suhi puščavski predeli. Industrije ni nobene in tudi ni skoraj nobenih mest v evropskem smislu. Sklenjeno pozidan je le s starinskim zidovjem obdani mohamedanski Harar, ki šteje 50.000 prebivalcev. Addis Abe-

ba je sicer nekoliko večja, vendar je to mesto prav za prav le skupina manjših, precej narazen stoječih selišč vaškega izgleda. Vsi ostali kraji imajo le po nekaj tisoč ljudi; majhno je tudi Abesincem sveto mesto Aksum, kjer je do nedavna prebival poglavar krščanske cerkve, ki je tu kronal abesinske cesarje.

Značilno je, da Abesinija nima lastnega denarja. Edino priznano denarno sredstvo so srebrni 28 gramov težki to-

larji nekdanje avstrijske cesarice Marije Terezije z letnico 1780.

Abesinija je v vsakem pogledu starinska država, ki je daleč zaostala za tokom modernega časa. Pisanja in branja so večji le najviše stoječi sloji prebivalstva. Nižje ljudstvo je neuko in živi v zelo skromnih razmerah. Toda kakor vobče vsi prebivalci gora, ljubijo Abesinci domovino nad vse in se imajo le temu zahvaliti, da njih država obstoja še danes.

JESENSKA

Drevje goló,
v polje pustó
planil je hlad.

Naše srce
biti ne sme
kakor jesen . . .

Sredi srca
večna bilá
naj bi pomlad!

Danilo Gorinšek

Naš dvanajstletni kralj

Vsi veste, da imamo v Jugoslaviji najmlajšega kralja na svetu. Naš kralj Nj. Vel. Peter II. je šele pred kratkim slavil svoj dvanajstletni rojstni dan. Gotovo si bo kdo od vas želel, da bi tudi postal kralj? Toda ta poklic je jako naporen in neizmerno težak. Peter II. se mora veliko učiti, veliko več kakor »Zvončkarji«, ki hodijo v šolo. V njegovem urniku najdemo poleg srbohrvaščine tudi angleški jezik, nadalje se mora kralj Peter II. učiti nemščine, ruščine in francoščine, ki je, kakor itak že veste, jezik diplomatov (državnikov). K temu pride seveda še nešteto drugih predmetov, ki se jih mora učiti naš mladi kralj, predvsem seveda zgodovina in zemljepis. Zmajali boste z glavo in se čudili! Toliko se mora učiti kralj? No, pa si oglejte nekoliko njegov dnevni red: ob pol sedmih

zjutraj je vstajanje, pol ure pozneje zajtrk. Ob osmih jezdi kralj Peter II. na svojem poniju Susiju, majhnem okroglem konjiču, na kratek izprehod. Poleg njega jaha vedno njegov sluga. Pol ure nato se prične pouk, ki traja s kratkimi premori do dvanajstih. Po štirih urah šole je ena ura odmora, ki je namenjena igri in razvedrilu. Ob eni je kosilo. Tudi po kosilu je naš kralj prost do treh. Potem pa se prične spet šola in telovadba. Po pouku pa mora Peter II., ravno tako kakor vi, misliti na šolske naloge. Tudi te mora izdelovati sam. Ob sedmih zvečer je v kraljevski hiši večerja in nato je treba iti spat. Ob pol devetih je naš mladi kralj Peter II., doma mu bratca Tomislav in Andrej pravita »Petruški«, že v postelji. To je delovni načrt kralja Petra II., najmlajšega vladarja v Evropi, na katerega moramo biti vsi Jugoslovani, na čelu jim »Zvončkarji«, njegovi sovrstniki, po pravici ponosni!